

1 Sammanfattning

Denna departementsskrivelse innehåller förslag till regeländringar i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor. Det övergripande syftet med föreslagna ändringar är att förtydliga regelverket för att göra det mer förutsägbart för både arbetssökande och myndigheter. Ändringarna bedöms också leda till att arbetsmarknadens funktionssätt förbättras genom att sökaktiviteten bland de arbetslösa förväntas öka, vilket medför kortare arbetslöshetstider. I förlängningen bidrar detta till högre varaktig sysselsättning.

De allmänna villkoren föreslås förändras på så sätt att de endast ska innehålla villkor för rätt till ersättning som den sökande kan och ska uppfylla från och med första dagen av arbetslösheten.

En genomgripande förändring av systemet för åtgärder i arbetslöshetsförsäkringen föreslås också. Förändringarna innebär att nedsättning av dagpenning upphävs och att avstängning från rätt till ersättning utgör den enda åtgärden för handlingar som inte stämmer överens med villkoren i försäkringen. Fler åtgärdsgrunder införs för att bättre motsvara villkoren i försäkringen, men åtgärderna som sådana blir över lag mildare.

Utöver detta föreslås även förändringar vad gäller uteslutning från medlemskap i en arbetslöshetskassa och fränkännande av rätt till arbetslöshetsersättning. Huvudsakligen är det fråga om förtydliganden.

Vidare innehåller departementsskrivelsen förslag som innebär att arbetslöshetskassornas rätt att innehålla ersättning under utredningstiden utökas i syfte att förebygga återkrav.

Därutöver föreslås reglerna om återbetalning av statsbidrag förändras. Återbetalningsskyldigheten för arbetslöshetskassorna föreslås främst bero på dels vem som har orsakat att arbetslöshetsersättning har utgått felaktigt, dels huruvida den enskilde var i god tro angående utbetalningen.

Slutligen föreslås att Arbetsförmedlingen får utökad möjlighet att behandla känsliga personuppgifter i en arbetsmarknads-politisk databas när uppgifterna lämnas av en enskild. Förändringen är ett led i att den enskilde föreslås vara skyldig att redovisa till förmedlingen vilka åtgärder han eller hon har vidtagit i syfte att ta sig ur arbetslösheten.